

ontwerper

drukker

VAKTERMEN VERKLAARD

PDF/X-1a (PLUS) volgens de Ghent PDF Workgroup (www.gwg.org) is een wereldwijd geaccepteerde ISO standaard voor drukgereed aanleveren. De PDF bevat alle elementen die nodig zijn voor druk en print. Ook worden afloop en afsnede in de PDF gespecificeerd.*

ISO 12647 is een internationale standaard voor kleurreproductie in CMYK. Bij het maken van PDF/X-1a kan hier rekening mee gehouden worden.*

Certified PDF volgens de GWG aanleverrichtlijnen, hierbij wordt naast het gebruik van een specifiek PDF Profiel en preflightsoftware van Enfocus ook een omschrijving gegeven hoe en met welke software instellingen de PDF aangemaakt en gecontroleerd dient te worden.

Layout proef is doorgaans een proef waarop alle elementen van een document – in lage resolutie – zichtbaar zijn ter indicatie van de inhoud van het document. Eventueel kan deze proef op basis van een PDF een softproef zijn.

Standproef is een proef waarop alle documentelementen in de juiste resolutie, in positie met opmaak parameters zichtbaar zijn. Deze proef is altijd eenduidig van een drukvoorbereid of drukgereed bestand gemaakt. Een standproef geeft een indicatie van kleurgebruik maar is geen contractproef en is dus niet kleurbindend.

Contractproef is een proef die door kleursimulatie of -aanmaak op een offsetpers gebruikt kan worden als referentie op de drukpers bij het produceren van een opdracht. Een digitale contractproef is altijd van de drukgerede CAT 1 bestanden gemaakt.

ISO 12647-7 is de internationale standaard voor kleur-, contractproeven. Deze schrijft voor dat de proef is voorzien van een kleurstrip en een specificatie volgens welk papier type de proef gemaakt is.*

* Zie voor informatie over internationale normen, kleurinstellingen en opmaakaanbevelingen voor de meeste druktechnieken: www.printarena.nl
Deze richtlijn is tot stand gekomen in een samenwerking tussen BNO, CMBO en KVG0 (2009)

Richtlijn aanleveren materiaal ten behoeve van DRUKWERK- PRODUCTIE

Doel Richtlijn

Stroomlijnen van de communicatie tussen ontwerper en drukker teneinde een optimaal drukwerkresultaat tegen een transparante en voorspelbare prijs te realiseren. Met de 'checklist' (zie bijlage)

kunnen partijen voorafgaand aan de opdracht in onderling overleg vaststellen of aan alle voorwaarden is voldaan. Ontbrekende onderdelen of afwijkende vormen van aanleveren kunnen tot hogere kosten leiden.

De twee te onderscheiden vormen van aanleveren zijn:

1. **DRUKVOORBEREID** aanleveren
2. **DRUKGEREED** aanleveren

1. **DRUKVOORBEREID** aanleveren

Volledige opmaak van het beoogde eindproduct – op juist formaat met eventuele afloop – in een professioneel opmaakpakket, zoals InDesign of Quark, **inclusief**:

- **alle gebruikte lettertypes** met verwijzing naar de herkomst (leverancier/foundry/ontwerper) zodat de drukker het indien noodzakelijk kan aanschaffen. Hiermee gepaard gaande kosten kunnen worden doorberekend.
- **beelden in hoge resolutie** met vermelding bron kleurprofiel
- **illustraties** in de **juiste kleurruimte** in vectorbestand, zoals PDF of Illustrator. Plus een hoge resolutie PDF of stand-

proef voor het zichtbaar maken van overdrukinstellingen.

Follow up bij drukker De 'open' bestanden worden door de drukker omgezet naar een drukgerede PDF waarna een kleurproef wordt gemaakt. De proef moet door ontwerper (en eventueel diens opdrachtgever) worden goedgekeurd.

Voordeel drukker kan eventuele 'last minute' correcties en aanpassingen doorvoeren.

Nadeel omzetten en maken van proeven kost extra tijd en is kostenverhogend.

2. **DRUKGEREED** aanleveren

Drukgerede PDF wordt volgens internationale normen* aangeleverd door ontwerper.

- drukgerede PDF is **visueel en technisch gecontroleerd** en geaccordeerd.
- **juiste kleurruimte** (CMYK voor full colour werk, PMS eventueel met CMYK).
- ISO 12647-7 **contractproef** van de drukgerede cPDF voor het specifieke drukprocédé en de juiste papiercategorie met een meegeprinte Ugra-FOGRA CMYK Media Wedge en voorzien van een controlesticker wordt mee aangeleverd.

Voordeel snelle productie, met name bij digitale verwerking.

Nadeel als geen kleurproef wordt aangeleverd is kleurtechnische afstemming nodig. Daarmee zijn extra kosten en tijd gemoeid.

Anders aanleveren Bij alle afwijkende manieren van aanleveren zijn maatwerkafspraken tussen ontwerper en drukker noodzakelijk.

Follow up bij drukker Drukker controleert cPDF op juist gebruik GWG/PDF/x-1a normen en formaat plus afloop. Voor kleurkritische documenten wordt, indien er geen kleurproef wordt aangeleverd, door drukker een contractproef gemaakt van de drukgerede cPDF voor het specifieke drukprocédé en de juiste papiercategorie met een meegeprinte Ugra-FOGRA CMYK Media Wedge en voorzien van een controlesticker. Deze moet worden goedgekeurd door ontwerper en eventueel door diens opdrachtgever.

Deze checklist maakt deel uit van
de BNO/CMBO Richtlijn aanleveren
ten behoeve van drukwerkproductie

bno

Aanleveren CHECKLIST

ontwerper

drukker

bno
cmbo

DRUKVOORBEREID aanleveren

Document volledig opgemaakt pakket in InDesign, verzamel voor servicebureau in QuarkXPress	
Juiste lettertypes / fonts aangeleverd	
Documentformaat gelijk aan productieformaat in overleg met productie kan dit afwijkend zijn	
Alle pagina's gelijk en in juist formaat liggend / staand / spread	
Afloop (bleed) nodig als pagina's witte randen hebben kan zonder afloop gewerkt worden	
Kleurspecificaties Steunkleuren (PMS, HKS of Goe), Full Colour, gestreken of ongestreken papier	
Beeld in juiste resolutie minimaal 300 dpi bij 1:1 plaatsing (150 – 450 dpi)	
Beelden voorzien van bronprofiel bijvoorbeeld Adobe RGB ICC profiel of standaard sRGB (PC) kleurruimte	
Beeld in juiste kleur bij voorvertoning CMYK gebruikt papier / separatie CMYK gebaseerd ICC profiel, ISOcoated_V2 of Fogra39 of 47 profiel	
Illustraties in juiste kwaliteit resolutie en lijndiktes geschikt voor de gebruikte druktechniek	
Illustraties / logo's voorzien van lettertypes Illustrator, EPS en PDF bestanden moeten de benodigde lettertypes omvatten of in outline gezet zijn	
Illustraties / logo's in gekende kleurruimte met ICC profiel, RGB, CMYK of steunkleuren	
Tekst volledig en gecorrigeerd voor minimale correcties kan in overleg de producent zorgdragen	
Zetspiegel opmaak conform gekozen afwerking	
Kleinste tekst- en lijndikte reproduceerbaar in (meerkleuren)druk	
Stand- / layoutproef drukgereed volgens GWG specificaties PDF/X of print / layoutproef	
Contract-/kleurproef print van drukgerede PDF voor specifiek drukprocedé met controlestrip en controlesticker	

Extra handelingen bij **DRUKGEREED** aanleveren

Alle objecten naar de juiste kleurruimte converteren (CMYK en/of PMS steunkleur) eventueel tijdens PDF/X-1a maken	
PDF/X-1a PLUS van opmaak maken voor het gebruikte drukprocedé volgens GWG specificaties	
PDF/X-1a PLUS controle voor specifiek drukprocedé volgens GWG specificaties optie certificeren met Enfocus software	
PDF visueel controleren op: formaat, afloop, overdruk en kleurreproductie	
en/of controle van de contractproef van de drukgerede cPDF voor het specifieke drukprocedé en de juiste papiercategorie met een meegeprinte Ugra-Fogra CMYK Media Wedge en voorzien van een controlesticker (met controlestrip en controlesticker) volgens ISO 12647-7	